

kan være Tale om at beregne som Told; det lægges altid til ved Kalkulen. Jeg havde ikke nogen som helst Grund til at tvivle om, at den højtærede Ministers Udtalelse var fuldt ud korrekt, og gjorde derfor ingen som helst Indvending derimod, men under Behandlingen af Lovforslaget om Told- og Skibsafgifter kom den ærede 2den Landsstingsmand for 9de Kredts (Stilling) med følgende Udtalelse — den er ikke lang, med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg oplæse den. Det ærede Medlem udtalte, at Tolden havde en betydelig Indflydelse paa Produktionen, og derefter iansførte han følgende: „Der er kun en Jærnbanevognfabrik her i Landet, nemlig „Standia“. I sin Tid, det er flere Aar tilbage, blev der gjort Tilbud baade fra Indlandet og Udlandet til Statsbanerne. Udlandet var, paa Grund af Tolden paa de Raastoffer, som Fabrikken i Indlandet skulde bruge, i Forbindelse med, at Tolden paa færdige Vogne er saa ringe, billigere, og Følgen var, at ved Midvintertid affediges flere Hundrede Arbejdere, Paa samme Tid som Arbejderne i Udlandet fik Bestæftigelse, blev saaledes flere Hundrede danske Arbejdere brødløse“. Det ærede Medlem fra Randers ansførte dette specielle Eksempel og siger altsaa bestemt, at det er Tolden, der er Skyld i, at Hundreder af danske Arbejdere ere blevne brødløse, og at Staten udelukkende af Hensyn til Tolden har bestilt sine Varer i Udlandet. Da det ærede Medlem er fra den By, hvor dette skal være foregaaet, har jeg paa en Maade ikke Ret til at tvivle om det, lige saa lidt som jeg har Ret til at tvivle om den højtærede Ministers Udtalelse, men da her foreligger noget, som kan have Indvirkning paa det høje Tings Beslutninger, tror jeg, det vilde være rigtigst, om vi kunde faa Oplysning om, enten den højtærede Minister eller det ærede Medlem fra Randers har Ret.

Jeg skal dernæst gaa over til at omtale den næste Paragraf, som vi have tilladt os at foreslaa, nemlig den nye § 8. Med Hensyn til det Spørgsmaal, som omhandles i denne Paragraf, er det mit Ønske, hvilket jeg ogsaa udtalte ved Sagens første Behandling, at ogsaa den Del af Arbejdet, som omhandles i denne Paragraf, navnlig selve Baneanlægget, maatte blive udført direkte af Staten, altsaa uden private Entreprenørers Mellemkomst. Men den højtærede Minister bemærkede den Gang, at Staten ikke havde det fornødne Materiale til sin Raadighed til saadanne Baneanlæg. Denne Bemærkning har jeg ment at burde tage Hensyn til og har derfor ikke stillet Vædringsforslaget saaledes, at Staten direkte skulde udføre

dette Arbejde, men jeg forudsætter, at den horklitterer det til Entreprenører. Denne Paragraf indeholder altsaa lige saa lidt som den foregaaende noget nyt, idet jeg tror nu at have paavist, at den første egentlig ikke omhandler noget nyt, da det, der er Tale om i denne Paragraf, er, at Staten skal udføre noget Arbejde, som Staten kan forfærdige og i det væsentlige forfærdiger den Dag i Dag. Det indføres kun i Loven, at det skal gøres med Hensyn til Materialet til denne Bane. Den nye § 8 indeholder heller ikke noget absolut nyt. Med Hensyn til Punkt a. angaar det Fasthættelsen af den daglige Arbejdstid. Dette er noget, som for den Slags Arbejde, her er Tale om, kommer ind under en vis Norm. Det er ogsaa ved private Bestræbelser fra Arbejdernes Side og ved Overenskomster med Arbejdsgiverne slaaet fast i mange Sag for det private Arbejdes Vedkommende, at Arbejdstiden er saa og saa lang; men der er den Forskel, at hvor der findes saadanne Overenskomster mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, gaa disse i Reglen ud paa en 10 Timers Arbejdstid, og denne Arbejdstid er bleven overordentlig almindelig i den private Industri og Produktion. Men ved de af Statens Arbejder, som her er Tale om, holdes der paa den 11 Timers Arbejdstid. Folk, som arbejde i Statens Arbejde for Sjælløkket, maa om Sommeren, naar de kunne se, arbejde en Time længere end Arbejdere hos private Arbejdsgivere. Det er efter min Mening meget uheldigt, at Staten forlanger en længere Arbejdstid end private Arbejdsgivere. Jeg mener, at Staten med Hensyn til saadanne Forhold burde være forud for den private Industri, og jeg tror ogsaa, at man med Villighed kan forlange noget mere i den Henseende af Staten end af de private Arbejdsgivere. Jeg kunde ønske at gaa videre endnu og gaa ned til en 8 Timers Arbejdstid, men har ikke villet foreslaa det her, fordi Talen er om et mindre Stykke Arbejde og kun om en Del af det Arbejde, der hører til denne Jærnbane. Saa er det maaske mindre heldigt at forlange en Arbejdstid, som afviger fra det bestaaende, og jeg holder mig derfor til det bestaaende. — Til det sidste Stykke, Punkt b., maa jeg ogsaa gøre den Bemærkning, at det ikke indeholder noget egentlig nyt. De Priskuranter, der tilsigtes, ere i Overensstemmelse med de bestaaende Forhold, som man kun mener burde overføres paa Statens Arbejde, idet der tilsigtes, at der skal bruges saadanne Priskuranter, Overenskomster om Lønnen mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne, som benyttes i Røbstæ-